

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kubenovou v právní věci žalobce, nar., státní příslušnost, t.č. bytem, proti žalovanému, se sídlem, o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu ze dne 17.12.2012, č.j. OAM -356/ZA-ZA06-ZA04-2012,

t a k t o :

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou žalobou žalobce napadal rozhodnutí vydané žalovaným dne 17.12.2012, č.j. OAM-356/ZA-ZA06-ZA04-2012, kdy o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany rozhodl žalovaný tak, že žádost o zamítl jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. f) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o azylu), ve znění pozdějších předpisů. Žalobce namítal, že správní orgán v předchozím řízení o udělení mezinárodní ochrany porušil ust. § 3, zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, neboť nevyšel ze spolehlivě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti a nevedl azylové řízení tak, aby posílil důvěru žalobce ve správnost jeho rozhodování a proto napadené rozhodnutí nepovažuje za přesvědčivé. Dále porušil § 50 odst. 2 a 3 správního řádu, když nezjistil všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i neprospěch toho, komu má být povinnost uložena. Porušil dále ust. § 68 odst. 3 správního řádu, když odůvodnění napadeného rozhodnutí žalobce nepřesvědčilo o jeho správnosti a

správnosti postupu správního orgánu a žalovaný se v něm nevypořádal se všemi provedenými důkazy. Ve vztahu k právnímu stavu tvrdí, že se správní orgán dopustil nesprávné právní kvalifikace zahrnující pochybení při aplikaci § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu. Je přesvědčen o tom, že skutkový stav věci neodůvodňoval použití předmětného ustanovení. Navíc správní orgán zjištěný skutkový stav nesprávně právně kvalifikoval, pochybil v aplikačním procesu tím, že nepřihradil faktickou skutkovou podstatu zákonné skutkové podstatě pronásledování upravené v ust. § 12 zákona o azylu. Žalobce má za to, že splňuje zákonné podmínky pro udělení azylu stanovené v § 12 zákona o azylu, resp. minimálně pro vztažení doplňkové ochrany ve smyslu § 14 a) zákona o azylu. Je přesvědčen o tom, že skutečnosti, které uvedl v průběhu správního řízení, svědčí o pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu. Rozhodnutí správního orgánu o zamítnutí jeho žádosti o udělení azylu jako zjevně nedůvodné nemá oporu ve skutkovém stavu věci. Dále uvedl, že správní orgán je povinen rozhodnout o tom, jestli není v jeho případě na místě použití imperativního pravidla non – refoulement. Dle čl. 10 Ústavy ČR, podle nějž „...*Vyhlášené mezinárodní smlouvy, k jejich ratifikaci dal Parlament souhlas a jimiž je ČR vázána, jsou součástí právního řádu: Stanoví-li mezinárodní smlouva něco jiného než zákon, použije se mezinárodní smlouva...*“. Česká republika je ve smyslu předmětného ustanovení vázána mimo jiné i Úmluvou o právním postavení uprchlíků, publikovanou ve Sbírce zákonů č. 208/1993 Sb., (dále jen úmluva), která má tedy v případě odlišné dikce vnitrostátního právního předpisu aplikační přednost. Ve smyslu této Úmluvy se správní orgán měl zabývat otázkou zákazu navrácení (refoulement), tzn. jestli by byl ohrožen člověk po návratu do své země na životě nebo na svobodě, neboť dle čl. 33 odst. 1 Úmluvy: „*Žádný smluvní stát nevyhostí jakýmkoliv způsobem nebo nevrátí uprchlíka na hranice zemí, ve kterých by jeho život či osobní svoboda byly ohroženy na základě jeho rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité společenské vrstvě či politického přesvědčení*“.

Tuto otázku je povinen zkoumat obligatorně vždy a za každých okolností. Žalobce má za to, že postup, kdy správní orgán rozhodující v první instanci o jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany v ČR tuto posoudil jako zjevně nedůvodnou dle ust. § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu a nezabýval se rozhodnutím o udělení doplňkové ochrany podle § 14a téhož zákona, případně uplatněním principu non – refoulement, jak je formulován v Úmluvě, lze považovat za nezákonný.

Ochrana osob poskytovaná vnitrostátními orgány není v na dostatečné úrovni. Jak uvedl u pohovoru, má velké obavy z návratu zpět, neboť má důvody se domnívat, že mu v zemi původu hrozí další pronásledování a skutečné nebezpečí vážné újmy. Tyto obavy jsou důsledkem jednání a výhrůžek ze strany osob, kterým má žalobce dlužit peníze. Pokud by se vrátil domů, byl by v budoucnu vystaven teroru. Má také obavy z toho, že by stejnému nebezpečí mohli čelit jeho příbuzní žijící v Policie ani jiné státní orgány nejsou dle jeho názoru schopny zabezpečit žalobci bezproblémový návrat a ochranu před výše zmíněnými osobami. Nedomnívá se rovněž, že by našel účinnou ochranu v jiných částech země.

Za pronásledování se pro účely zákona o azylu dle jeho ust. § 2 odst. 8 a 9 považuje závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování. Původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem nebo v němž měla osoba bez státního občanství poslední trvalé bydliště. Původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu. Nositeli pronásledování tak nemusí být nutně přímo složky státní moci, ale i soukromé osoby, skupiny osob či nelegální struktury za podmínky, že jejich jednání nese znaky pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu a vztah státní moci k jednání těchto osob je výše popsaného charakteru. Důvody, které objasnil v průběhu správního řízení, jsou subsumovatelné pod skutkovou podstatu pronásledování ve smyslu ust. § 12 zákona o azylu.

Žalobce se domnívá, že si správní orgán neopatřil řádné podklady pro vydání napadeného rozhodnutí a jeho odůvodnění neobsahuje objektivní hodnotící úvahu ohledně žalobcovy situace v případě nuceného návratu do V průběhu správního řízení žalobce objasnil, že mu v zemi původu hrozí nebezpečí ze strany osob, které vyhrožují, že žalobce zabijí, pokud jim nevrátí požadované množství peněz. Žalovaný se proto měl zabývat otázkou, zda mu v případě návratu do z těchto důvodů nehrozí jednání popsané jako pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu nebo skutečné nebezpečí ve smyslu § 14 a) zákona o azylu.

Pokud jde o další konkrétní skutkové důvody, na jejíž základě tvrdí, že skutečnosti žalobcem uváděné jsou podřaditelné ust. § 12, potažmo § 14 a) zákona o azylu, odkázal na svoji žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR, protokol o pohovoru, který s ním byl proveden a ostatní spisový materiál, který se vztahuje k žádosti o udělení mezinárodní ochrany v ČR a který má k dispozici žalovaný. Na základě výše uvedených skutečností považuje žalobce napadené rozhodnutí za nezákonné. Žalovaný tím, že žádost žalobce zamítl tuto posoudil nesprávně a v důsledku toho vydal vadné rozhodnutí.

Žalobce má tedy za to, že žalovaný nezjistil dostatečně skutkový stav věci, neposoudil objektivně situaci žalobce a nepřihlédl ke všem skutečnostem relevantním pro udělení mezinárodní ochrany. Na základě chybného zhodnocení skutkového stavu věci, když neuvážil všechny skutečnosti, které se vztahují k jeho osobě, vydal rozhodnutí vadné a proto se žalobce domáhal, aby soud rozhodl tak, že toto rozhodnutí zruší a věc vrátí žalovanému k dalšímu řízení.

V písemném vyjádření k žalobě žalovaný uvedl, že žalobce již jednou o mezinárodní ochranu žádal. Po neúspěšném řízení si zažádal o trvalý pobyt za účelem sloučení rodiny, který mu však byl na začátku roku 2012 zrušen. Jako důvody své současné žádosti žalobce uvedl obavu z lichvářů, kterým ve vlasti dluží peníze a rovněž obavu, že by si ve vlasti

nenášel žádnou práci. Žalovaný má po provedeném řízení za prokázané, že obavy žalobce z jednání lichvářů nepředstavují pronásledování ani ohrožení vážnou újmou ve smyslu zákona o azylu. Případné jednání soukromých osob je motivováno ryze ekonomickými důvody a stejně tak jako obavy žalobce z nenalezení zaměstnání ve vlasti nijak nesouvisí s důvody pro azylové řízení významnými, tedy pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, národnosti, náboženství, příslušnosti k určité sociální skupině či pro zastávané politické názory. NSS již opakovaně vyslovil (např. ve svém rozsudku č.j. 8Azs 12/2011 – 79 ze dne 27.9.2011), že ekonomické potíže v zemi původu a obavy z věřitelů související z neuhrazenými dluhy, nejsou relevantními důvody z hlediska zákona o azylu. Ačkoliv žalobce namítá, že policie ani jiné státní orgány v jeho vlasti mu nejsou schopny zabezpečit bezproblémový návrat a ochranu před výše zmíněnými osobami, jedná se pouze o ničím nepodložené domněnky jmenovaného. Dle názoru žalovaného je z postupu i z vlastních vyjádření žalobce zřejmé, že institut mezinárodní ochrany je pouze pro něj východiskem, jak si v ČR legalizovat pobyt. Za nedůvodnou považuje žalovaný námitku porušení zásady non – refoulement. Aby bylo možné tuto zásadu vztáhnout na žalobce, musel by být uprchlíkem ve smyslu Úmluvy o právním postavení uprchlíků z roku 1951. V daném případě však bylo zjištěno, že jmenovaný takovou osobou není.

Žalovaný má za to, že podaná žaloba nijak nezpochybňuje správnost a zákonnost napadeného rozhodnutí. Správní orgán má za to, že náležitě posoudil skutkový stav věci, neshledal však důvodnost aplikace jiného ustanovení než ust. § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu. Navrhoval proto, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Ze správního spisu bylo zjištěno, že dne 28.11.2012 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR, v níž uvedl, že je, a není členem žádné politické strany nebo organizace. Je svobodný, na území ČR žije jeho nevlastní dcera a bratr. Má základní vzdělání, nemá žádné odborné předpoklady pro výkon nějakého zaměstnání. V ČR vykonává zaměstnání příležitostně. Svou vlast naposledy opustil v březnu 2012, kdy tam byl na návštěvě u rodičů. V ČR ale pobývá již od roku 2004. Uvedl, že v době posledního asi dvouměsíčního pobytu ve vlasti zde měl ještě platný trvalý pobyt za účelem sloučení rodiny, který mu byl ale v březnu nebo dubnu 2012 ukončen. Dále uvedl, že v roce 2006 si v od lichvářů půjčil 30 000 euro na vyřízení zdejšího pobytu. Půjčku mu zprostředkovala rodina, on sám v nebyl. O udělení mezinárodní ochrany nyní žádá, jelikož se neodvažuje do vrátit. Dluží hodně peněz, hrozilo by mu nebezpečí od lichvářů. ČR je pro jmenovaného cílovou zemí, chtěl by zde pracovat a žít. Během svého pobytu v ČR se 2x obrátil o pomoc na zastupitelský úřad své vlasti, v obou případech mu bylo vyhověno. Dále uvedl, že o mezinárodní ochranu v ČR již jednou žádal. Návrat do vlasti odmítá, neboť dluží peníze a proto mu za to hrozí smrt. Svůj zdravotní stav označil za dobrý. Uvedl, že v byl již zbit, protože dluží peníze. V pohovoru ze dne 13.12.2012, který byl veden na žádost žalobce v jazyce za přítomnosti kvalifikované tlumočnice uvedl, že k podání nynější žádosti o azyl ho vede současný nelegální pobyt na území ČR. Sdělil, že v říjnu 2006 mu byl udělen trvalý pobyt za účelem sloučení rodiny. Žalobce tehdy žil s přítelkyní, které se narodila dcera a žalobce byl označen za otce. Později se však ukázalo, že otcem dítěte není. V březnu nebo dubnu 2012 byl kontrolován příslušníky cizinecké policie

s tím, že trvalý pobyt mu byl zrušen. Na policii dostal žalobce nějaký papír, kde bylo uvedeno, že má počkat na rozhodnutí soudu. O čem měl soud ale rozhodovat, neví, měl to na starosti jeho právní zástupce. Po rozhodnutí soudu však dostal výjezdní vízum, jeho platnost trvala asi do 23.11.2012. Dalším důvodem jeho žádosti o azyl je neochota navrátit se do své vlasti, protože tam dluží peníze. Naposledy pobýval v na přelomu let 2011 – 2012, kdy byl navštívit rodiče a v pobyl asi 2 měsíce. Zmíněné peníze si půjčil v roce 2006, potřeboval je na vyřízení trvalého pobytu v ČR. Půjčku u lichvářů zprostředkoval jeho bratranec, žalobce sám s nikým nejednal. Peníze do ČR pak poslali jeho rodiče. Dle dohody měl půjčku splatit asi v letech 2008 – 2009. To se mu však nepodařilo, zatím splácí jen úroky. Dle nové dohody má dojít ke splacení částky v roce 2020. Jestliže k tomu nedojde, bude ho to stát život. Takto řekli lichváři a žalobce ví, že to tak funguje. V současné době se do nechce vrátit, protože by si tam nenašel žádnou práci, neměl by žádné peníze. Nemá žádné vzdělání a navíc již v Číně asi 10 let nežije. V ČR sice pracuje v restauraci, v se ale vaří úplně jinak, je třeba k tomu mít vzdělání. Na dotaz, zda během svého pobytu v měl nějaké potíže, žalobce odpověděl, že neměl. Uvedl, že poprvé o udělení mezinárodní ochrany žádal z ekonomických důvodů.

Podle § 16 odst. 1 písm. f) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, se žádost o udělení mezinárodní ochrany zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodu uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14 a) zákona o azylu, v platném znění.

Podle § 12 zákona o azylu, azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec

- a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod nebo
- b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Po posouzení skutečností, které byly zjištěny ve správním řízení, tedy těch skutečností, které uvedl sám žalobce, dospěl soud k závěru, že ani jedna z podmínek ust. § 12 písm. a) nebo písm. b) zákona o azylu v případě žalobce nebyla naplněna. Žalobce nikdo nepronásledoval za uplatňování politických práv a svobod a nemůže mít ani odůvodněný strach z pronásledování z důvodu uvedených v §12 písm. b) zákona o azylu, které soud citoval, neboť bylo zcela jednoznačně prokázáno stvrzením samotného žalobce, že žalobce má obavu z lichvářů, od kterých pro žalobce vypůjčila rodina finanční prostředky ve výši 30.000 euro a které musí žalobce vrátit na základě nové dohody v roce 2020, neboť jinak má obavy, že by ho zabily. Dále se nechce do vrátit proto, že by tam nenašel zaměstnání a neměl žádné finanční prostředky.

Soud uzavírá, že z toho, co bylo uvedeno samotným žalobcem tedy vyplývá, že žádná z podmínek ust. § 12 písm. a) nebo písm. b) zákona o azylu v případě žalobce naplněna nebyla a navíc žalobce dle názoru soudu zcela jednoznačně chce zůstat na území ČR z toho důvodu, že si zde chce legalizovat pobyt, pracovat zde a žít. Krajský soud shledává tedy v podání žádosti o mezinárodní ochranu snahu zajistit si legální pobyt na území ČR. Pociťuje-li totiž cizinec odůvodněný strach z pronásledování nebo že je u něj dáno skutečné nebezpečí vážné újmy, je očekávatelné, že o ochranu ČR požádá bezprostředně po svém přicestování, jak konec konců vyložil i NSS v rozsudku ze dne 27.6.2005, č.j. 4Azs 395/2004 – 68. Žalobce zjistil v březnu nebo v dubnu roku 2012, při kontrole cizineckou policií, že mu byl zrušen trvalý pobyt za účelem sloučení rodiny, žádost o mezinárodní ochranu však podal až 28.11.2012.

Krajský soud tedy uzavírá, že žalobcem zmíněné motivy osobního rázu nelze podřadit pro žádný z důvodů pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Pokud žalobce namítá, že má obavy z lichvářů, od kterých byly půjčeny peníze ve výši 30.000 euro pro žalobce, sám uvedl, že když byl na přelomu let 2011 a 2012 na návštěvě u rodičů v, kde pobýval zhruba 2 měsíce, naprosto žádný problém na území s nikým neměl a navíc, jak sám uvedl, dluh má být splacen v roce 2020, tj. až za 8 let.

Pokud pak žalobce namítá, že do se nechce vrátit proto, že by tam nenašel žádné zaměstnání, nemá žádné vzdělání, byl by tedy bez peněz, Krajský soud v Brně musí souhlasit se stanoviskem, které uvádí žalovaný v písemném vyjádření k žalobě, v němž s odkazem na rozsudek NSS č.j. 8Azs 12/2011 – 79 z 27.9.2011 uvádí, že ekonomické potíže v zemi původu a obavy z věřitelů souvisejících z neuhrazenými dluhy nejsou relevantními důvody z hlediska zákona o azylu.

Krajský soud v Brně zde poukazuje ještě na další judikát NSS např. ve věci č.j. 4Azs 23/2003 – 65, z něhož vyplývá, že pokud žadatel o azyl má v zemi původu obavy před vyhrožováním ze strany soukromé osoby a má zde ekonomické problémy, není toto bez dalšího ani důvodem pro udělení azylu dle § 12 zákona č. 325/1999 Sb., ani důvodem pro udělení azylu z humanitárních důvodů (§ 14 téhož zákona).

Podle § 14 a) odst. 1 zákona o azylu, doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odst. 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.

Podle § 14 a) odst. 2 uvedeného zákona za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje

- a) uložení nebo vykonání trestu smrti,
- b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,
- c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo
- d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky ČR

Žalobci nic ze skutečností uváděných v § 14 a) odst. 2 zákona o azylu nehrozí, vyplývá to z toho, že vycestoval před nedávnou dobou (přelom roku 2011 – 2012) na území, kde pobyl na návštěvě u rodičů 2 měsíce, žádné nebezpečí mu zde nehrozilo, nikdo mu ničím nevyhrožoval a pokud jde o věřitele, sám uvedl, že datum splacení půjčky je stanoveno až na rok 2020 a také neuváděl, že by pod nějakou hrozbou po něm v současné době někdo vrácení dluhů vymáhal.

Soud tedy uzavírá, že z toho, co bylo zjištěno ze sdělení samotného žalobce vyplývá, že institut mezinárodní ochrany je pro něj pouze východiskem, jak si legalizovat svůj pobyt v ČR.

I soud pak považuje za nedůvodnou žalobní námitku porušení zásady non – refoulement. Aby bylo možno tuto zásadu vztáhnout na žalobce, musel by být uprchlíkem ve smyslu Úmluvy o právním postavení uprchlíků z roku 1951, v daném případě však bylo zjištěno, že žalobce takovou osobou není.

Soud zde cituje z judikatury NSS:

„Zákonodárce v § 12 zákona o azylu implementoval čl. 1, písm. A odst. 2 Úmluvy o právním postavení uprchlíků, přijaté v Ženevě dne 28.7.1951, a čl. 1 odst. 2 Protokolu týkajícího se právního postavení uprchlíků, přijatého v New Yorku dne 31.1.1967, vyhlášené sdělením Ministerstva zahraničních věcí č. 208/1993 Sb., z nichž zřetelně vyplývá, že pojem uprchlík se vztahuje na osobu, která se nachází mimo svou vlast a obává se represí ze strany státu z důvodu příslušnosti k určité společenské vrstvě, resp. sociální skupině. Strach vrátit se do vlasti kvůli neznámým vyděračům (přičemž tato situace souvisí s podnikatelskými aktivitami manžela žadatelky o azyl) takovou státní represí není. V takovém případě je na místě zamítnout žádost jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb. (podle rozsudku NSS ze dne 14.1.2004, č.j. 5Azs 25/2003.“

Krajský soud uzavírá, že dospěl k závěru, že žaloba žalobce důvodná není a jako takovou jí dle § 78 odst. 7 soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“) zamítl.

Pokud jde o náklady řízení, rozhodnutí je odůvodněno ust. § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce ve věci neměl úspěch, náklady řízení mu proto nebyly přiznány, žalovanému, který naopak ve věci úspěch měl, žádné náklady kromě úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, ve dvojím vyhotovení. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 3. dubna 2013

JUDr. Jana Kubenová, v.r.
samosoudkyně